

Til
Kultur- og kirke departementet
0030 - OSLO

Høringsbrev – ”Bibliotekreform 2014”

Vedlagt følger høringssvar på bibliotekutredningen – Bibliotekreform 2014 fra fylkesbiblioteksjefkollegiet.

Fylkesbiblioteksjefkollegiet består av representanter fra alle fylkesbibliotek i landet.

Med vennlig hilsen
Svein Arne Tinnesand
Leder av fylkesbiblioteksjefkollegiet

Hørings svar fra fylkesbiblioteksjefkollegiet

1. Generelle kommentarer

Fylkesbiblioteksjefkollegiet er glad for at det foreligger en bred bibliotekutredning. Kollegiet vil utrykke tilfredshet med at man i utredningen beskriver og legger vekt på verdien av regionale bibliotek tjenester. Fylkesbiblioteksjefkollegiet vil understreke at om man skal lykkes med gjennomføringen av forslagene i "Bibliotekreform 2014" må det regionale nivået få tydelige oppgaver og overført ansvar og ressurser.

Dagens fylkesbibliotek og framtidens regionale bibliotek vil fullt ut være rede til å påta seg kompetanse- og utviklingsoppgaver som går langt utover dagens regionale tjenester. Etter kollegiets mening vil det styrke lokal bibliotekutvikling å overlate midler fra statlige nivåer til regionalt nivå. Fylkesbiblioteksjefkollegiet vil legge vekt på at gode bibliotek tjenester utvikles lokalt i samspill mellom bibliotekene og brukerne. Det vil derfor være viktig at det i arbeidet med videreutvikling av sektoren legges vekt på de innspill som kommer fra kommuner og fylker.

2. Til forslagene i utredningen

Målområde 1

Digitale bibliotek tjenester

Digitaliseringen har betydd og vil i framtiden ha en ennå større betydning for utvikling av bibliotekenes tjenester. I forbindelse med utviklingen av nye digitale tjenester vil det være viktig at det legges vekt på:

Nasjonale fellestjenester

Dette er tjenester som bør inn under et felles utviklingsprogram for hele biblioteksektoren. Et slikt program kan iverksettes av ulike innstanser. Det vil være av avgjørende betydning at tjenester innenfor områdene: Det digitale bibliotek, Nasjonalbibliotekets digitaliseringsprogram og UH-sektorens tilgang til utenlandsk vitenskaplig materiale ses i en sammenheng og under en paraply. Digitale bibliotek tjenester må være en del av satsingen på e-borgerskap og e-læring.

Lokale – regionale tjenester

Det digitale feltet opphever stedsgrenser. Det er likevel ikke slikt at alt arbeid med utvikling av digitale tjenester skal foregå på ett sted verken i biblioteksektoren eller geografisk. Etter vår mening er det viktig at det lokalt og regionalt arbeides videre med utvikling og utprøving av nye digitale tjenester. Fylkesbibliotekene/den regionale bibliotek-tjenesten har stor erfaring med å være pådriver for nyutvikling på dette feltet.

Målområde 2

Konsolideringen

Fylkesbiblioteksjefkollegiet mener det er positivt at utredningen legger opp til å styrke de lokale bibliotekene, men det finnes flere modeller som kan bidra til dette. De kommunale bibliotek-tjenestene kan også styrkes med at ansvar for folke- og skolebibliotek i den enkelte kommune blir et tjenesteområde. Det må gis rom for ulike lokale og regionale modeller.

Styrket interkommunalt samarbeid om bibliotek-tjenestene vil kunne styrke bibliotekene både for å skape større fagmiljøer og for å bedre tjenestene til publikum.

Regionbibliotek-tjenesten/fylkesbibliotekene kan spille en viktig rolle i å kunne initiere samarbeidsløsninger og legge til rette for utviklingsprosesser, og følge opp/koordinere framtidig utviklingsarbeid innen biblioteksektoren. Og ikke minst koordinere i forhold til regionalt utviklingsarbeid innen andre felt som utdanning, IKT, kultur, samfunnsutvikling generelt. Det blir avgjørende for å få til en slik utvikling at regionbibliotekene får råderett over virkemidler som kan bidra til en slik utvikling.

Midler til nye lokaler.

Fylkesbiblioteksjefkollegiet mener at det er ønskelig å øke midlene til nye biblioteklokaler. Det er naturlig å se disse midlene i sammenheng med midlene som settes av til lokale og regionale kulturbygg som bør styres på fylkes/regionalt nivå. Verken en egen bibliotekordning eller dagens ordning om lokale kulturhus kan løse behovene knyttet til finansiering av nye biblioteklokaler. Vi ser det som viktig at også de mobile bibliotek-tjenestene omfattes av et statlig finansiert investeringsprogram. Et investeringsprogram rettet mot mobile bibliotek-tjenester bør administreres regionalt.

Målområde 3

Kompetanse

De fleste kommuner er for små til selv å kunne sikre de bibliotekansatte et faglig miljø med gode nok muligheter for kompetanseutvikling. Fylkesbibliotekene som regional kompetanse- og utviklingsaktør er i mange tilfeller avgjørende for at disse skal oppleve å tilhøre et faglig fellesskap med mulighet for faglig utvikling. Nettverksbygging og arenaskaping er derfor sentrale element i kompetansearbeidet. Fylkesbibliotekene arrangerer årlig, alene eller i samarbeid med andre, et betydelig antall kurs for ansatte i folke- og skolebibliotek. Kompetanseutvikling omfatter ikke bare kursvirksomhet og møter, men skjer også i kontakt mellom partene om små og store faglige spørsmål. En særlig viktig del av kunnskapsbygginga foregår i samspill mellom fylkesbiblioteket og skole- og folkebibliotekene i veiledningssituasjoner og i samarbeid om utviklingsoppgaver. Den geografiske nærheten gjør at det er lav terskel for slik kontakt. Et regionalt ledd kan planlegge, koordinere og gjennomføre større og mer langsiktige tiltak enn det som er mulig å få til innenfor kommunale eller institusjonelle rammer. Regionalt kompetansearbeid må blant annet omfatte iverksetting av statlige kompetanseutviklingsprogram på bibliotekfeltet. Innenfor regionen må tiltak utvikles i samarbeid med regionens totale bibliotekvesen. Det kan også være andre aktuelle samarbeidspartnere, for eksempel utdanningssektoren, kultursektoren, arkiv og museum

3. Evt. andre kommentarer

Biblioteklov

Fylkesbiblioteksjefkollegiet ønsker en generell biblioteklov som sikrer en kompetent sektor, opprettholder samarbeidet mellom ulike bibliotektyper gjerne etter mønster av framlegget til kulturlov. En slik lov bør si noe om fylkenes/regionenes ansvar for litteraturforsyning (fjernlån).

Oppfølging av utredningen

Fylkesbiblioteksjefkollegiet ber om at Bibliotekreform 2014 følges opp med en stortingsmelding om bibliotekene. Forbedret kvalitet på bibliotek tjenester betinger økt ressurstilgang til sektoren. Det er derfor av avgjørende betydning at finansieringsprogrammet i Bibliotekutredningen følges opp.

Et informasjonssamfunn for alle

I St.meld. nr. 17(2006-2007) Et informasjonssamfunn for alle gis bibliotekene en viktig rolle i forhold til digital inkludering, universell tilgang og løsninger. Dette samsvarer godt med intensjoner uttrykt i Bibliotekreform 2014 for hvilken funksjon bibliotekene skal ha i samfunnet. Det er derfor viktig at føringene fra de to dokumentene sammenholdes i videre prosesser. Skal bibliotekene make å fylle en sentral rolle i et framtidig IKT-samfunn, må satsinger, strategier og økonomisk innsats som foreslått i Bibliotekreform 2014 følges opp.